

nález sám z moci úřední. Že pak nejde zejména o dohled nad obcí, plyne z toho, že předmětem výroku není nějaké opatření, směřující proti obci.

Poněvadž tedy v daném případě šlo o rozhodování pořadem stolic, nebyly ani žal. zemský výbor a ovšem také ne výbor okresní, příslušný věcně rozhodovati, a bylo proto naříkané rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss. Poznamenati jest, že k ustanovení § 19 odst. 5 zák. č. 169/30, podle něhož o povinnosti k náhradě škody z provedení usnesení, odporujících předpisům odst. 2—4 téhož paragrafu, rozhoduje nadřízený orgán, jemuž přísluší schválení účtů, a podle něhož proti rozhodnutí okresního výboru o povinnosti k náhradě škody, způsobené obci lze si stěžovati k zemskému výboru, nemohlo býti v daném případě přihlíženo již proto, že rozhodnutí v odpor vzaté bylo vydáno přede dnem, kdy zákon č. 169/30 byl vydán a vstoupil v účinnost.

Č. 10.402.

Učitelstvo: K výkladu ustanovení § 7 zák. č. 470/19 Sb. o zápočtu služební doby učitelům, konavším válečnou službu.

(Nález ze dne 8. března 1933 č. 3657.)

Prejudikatura: Boh. A 3764/24, 4090/24, 7762/29, 9153/31 a j.

Věc: Josef H. ve S. (adv. Dr. B. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o úpravu služební doby.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: O válečné maturitě učitelské, již se podrobil st-1 dne 27. března 1915, bylo mu vydáno vysvědčení, opatřené doložkou, že vysvědčení to působí teprv od dne 1. září 1915. Vojenskou službu válečnou nastoupil st-1 dne 15. dubna 1915; ve školské službě byl po návratu z pole ustanoven ode dne 1. ledna 1919; vysvědčení učitelské způsobilosti bylo mu zpětně datováno na den 20. května 1917.

O st-lově žádosti ze dne 30. dubna 1925 za úpravu jeho zařazení a postupu platového rozhodla zšr v Praze výnosem z 20. prosince 1928 takto: J. H. domáhá se, aby mu byla započtena doba dvou měsíců, t. j. ode dne 28. října do dne 31. prosince 1928 (správně 1918), v níž nekonal ani vojenské, ani školní služby, do postupu, dále aby mu bylo započteno válečné půlletí za rok 1915. Žadatel má vysvědčení učitelské dospělosti z 27. března 1915 (s platností ode dne 1. září 1915), konal poté ode dne 15. dubna 1915 do dne 28. října 1928 (správně 1918) vojenskou službu válečnou, nastoupil školní službu dne 1. ledna 1919 a vykonal pak zkoušku učitelské způsobilosti dne 20. ledna 1920 s doložkou o zpětné působnosti vysvědčení o ní ke dni 20. května 1917. — I. Žádosti za zápočet dvou posledních měsíců v roce 1918 nemůžeme vyhověti z důvodu, že žadatel nemá na zápočet ten právního nároku, poněvadž poslední věta § 7 zák. č. 470/19 vztahuje se toliko na dobu válečnou, t. j. na dobu, do kteréž neukončil učitel svoji vojenskou povinnost válečnou. Protože pak žadatel byl propuštěn z činné služby vojenské (válečné) dne 28.

října 1918 a teprve potom počal školní službu, nelze zde užití předpisu cit. § 7 zák. č. 470/19. — II. K úpravě doby služební ode dne 1. dubna 1915 rovněž nemůžeme svoliti, protože jednak vysvědčení učitelské dospělosti má výslovnou platnost až ode dne 1. září 1915, a tedy v době 1. dubna 1915 nebylo zde pravoplatného vysvědčení dospělosti, jednak že žadatel po zkoušce té odešel přímo do vojenské služby válečné, takže zdržení ve výkonu učitelské zkoušky způsobilosti nebylo zaviněno výhradně vojenskou službou válečnou a nejsou zde tedy ani podmínky § 7 zák. č. 470/19 a protože žadatel byl přijat do čsl. armády jakožto prostý voják a jakožto takový odešel do služby školní v roce 1919, nejsou zde ani podmínky zák. č. 195/20, platného toliko pro čsl. gážisty vojenské, jakýmž žadatel nebyl. — III. Žadatel konečně nemá nároku ani na zápočet válečného půlletí za rok 1915, poněvadž ani neprokázal, že by byl v roce tom ve školní službě déle šesti měsíců, a nejsou zde tedy podmínky vl. nař. č. 666/20, § 13 odst. 2 bodu 3., po případě zák. č. 457/19, když žadatel nebyl dne 1. listopadu 1918 v činné službě školní, a poněvadž ani neprokázal, že by byl čsl. gážistou vojenským, nejsou zde podmínky zák. č. 195/20.

Do tohoto rozhodnutí vnesl st-l rekurs. Nař. výnosem zamítlo min. škol. rekurs z důvodů rozhodnutí vzatého jím v odpor.

Rozhoduje o stížnosti řídil se nss těmito úvahami:

Jde o tři st-logy nároky, jež jsou v rozhodnutí prvé instance, recipovaném žal. instancí rekursní, přesně označeny pod I., II. a III.

Ad I. Ve příčině doby dvou posledních měsíců roku 1918, již odepřel úřad po rozumu poslední věty § 7 zák. z 23. července 1919 č. 470 Sb. započísti do st-lova služebního postupu, trvá nss na právním názoru, jež vyslovil v nál. Boh. A 4090/24, podle něhož není podmínkou zápočtu podle závěrečné věty § 7 zák. č. 470/19, aby doba učitelské praxe, která se započítává, jakoby byla praxe započala od prvého dne měsíce, následujícího po výkonu zkoušky učitelské dospělosti, skutečně byla absolvována.

Není mezi stranami sporu o tom, že st-li bylo antedatováno vysvědčení učitelské způsobilosti po rozumu cit. § 7 a že vykonal zkoušku učitelské dospělosti dne 27. března 1915. I kdyby bylo směrodatno, že vysvědčení o zkoušce posléze zmíněné podle doložky na něm začalo působiti teprve dnem 1. září 1915 (viz doleji sub. II), spadají poslední dva měsíce roku 1918 již do doby »školské praxe« po rozumu cit. prejudikátu; úřad tedy neprávem požadoval skutečné absolvování této praxe, jež počalo se ovšem teprv dnem dosazení do školské služby po návratu st-lovu z vojenské služby válečné. Příslušel tudíž již s tohoto hlediska st-li nárok na zápočet doby dvou posledních měsíců roku 1918 podle poslední věty cit. § 7 a byl st-l jeho odepřením dotčen ve svých právech, i kdyby žádná část zmíněných dvou měsíců nemohla býti pokládána za »vojenskou službu« po rozumu poslední věty § 7.

Ad II. Úřad odepřel st-li obdobný zápočet požadovaný již ode dne 1. dubna 1915 ze dvou důvodů; jednak prý vůbec nejsou v konkrétním případě dány podmínky pro výhodu poslední věty cit. § 7, když st-l nebyl zdržen vojenskou službou válečnou ve výkonu zkoušky učitelské způsobilosti, jednak prý alespoň po dobu ode dne 1. dubna 1915 do dne

30. srpna 1915 není důvodu pro zápočet, když působnost st-lovy zkoušky dospělosti podle doložky na vysvědčení o ní měla nastati teprve dnem 1. září 1915, takže fiktivní nástup služby po rozumu poslední věty cit. § 7 mohl nastati nejdříve teprv dnem 1. září 1915. V obojím směru vytýká stížnost napadanému výroku nezákonnost. Podle názoru nss-u právem.

Po stránce prvního zamítacího důvodu vyslovil nss v nál. Boh. A 3764/24 právní názor, že výrok kompetentního činitele o tom, že se učitel jeho vysvědčení učitelské způsobilosti ve smyslu § 7 zák. č. 470/19 datuje zpět, jest rozhodnutím správního úřadu právní moci schopným; dále v nál. Boh. A 9153/31, že příslušný úřad, rozhoduje o vzneseném nároku učitele na zápočet doby podle poslední věty § 7 zák. č. 470/19, zkoumá toliko, zdali doložka připojená na vysvědčení způsobilosti byla přiznána příslušným činitelem a zdali podle svého obsahu má povahu doložky ve smyslu první věty cit. §. — Též při těchto právních názorech trvá nss i nadále.

Dalším důsledkem toho však jest ještě, že při zkoumání existence nároku podle poslední věty cit. § 7 nemá úřad již uvažovati o otázce, zdali byly či nebyly splněny zákonné podmínky pro vydání vysvědčení o zkoušce učitelské způsobilosti, požadované v první a druhé větě cit. § 7, mezi nimi i podmínka, že učitel nemohl »pro vojenskou povinnost« zkoušku učitelské způsobilosti vykonati do dvou let po zkoušce dospělosti. Úřad tudíž, rozhoduje o přiznání výhody poslední věty § 7, v rozporu se zákonem znovu rozhodoval o otázce, zdali byla splněna zmíněná podmínka vydání klausulovaného vysvědčení.

Pokud běží o zamítavý důvod ad II., uvedený na místě druhém, trvá nss při právním názoru, jež vyslovil v nál. Boh. A 7762/29, dovolávaném výslovně též stížností, že doložka na vysvědčení o zkoušce učitelské způsobilosti, podle které má toto vysvědčení nabýti účinnosti pozdějším termínem, než dnem výkonu zkoušky, nemá významu pro posouzení nároku na výhodu podle poslední věty § 7 zák. č. 470/19. Rozhoduje tudíž den výkonu této zkoušky, t. j. u st-le den 27. března 1915, takže úřad ani s tohoto hlediska neměl zákonného důvodu, vycházeti z toho, že v konkrétním případě stala se perfekce zkoušky teprv dne 1. září 1919, a podle toho posunovati zápočet, o nějž běží, na pozdější termín počáteční.

Když st-l po právu již s hlediska § 7 zák. č. 470/19 měl nárok na zápočet ode dne 1. dubna 1915, nemusil se ovšem nss zabývati řešením otázky, zdali tento nárok mu příslušel, jak tvrdí stížnost, či nepříslušel, jak tvrdí úřad, s hlediska ještě jiného, t. j. podle zák. č. 195/20.

Ad III. Posléze stížnost, pokud jde o zápočet válečného půlletí za rok 1915 s hlediska § 1 zák. č. 457/19, právem brojí proti správnosti právního předpokladu úřadu, že st-l nebyl v roce 1915 ve službě školské déle šesti měsíců (prvá věta 1. odstavce § 1 cit. zák.); jak svrchu doloženo, slušelo st-le pokládati za učitele, jenž nastoupil školskou službu již dnem 1. dubna 1915; z toho plyne, že st-l byl v roce 1915 přes 6 měsíců v aktivní službě školské a že mu příslušel z titulu § 1 zák. č. 457/19 nárok na válečné půlletí i za rok 1915. Již vzhledem k tomu jeví se nezákonným výrok úřadu, jímž st-li zápočet tohoto válečného půlletí byl

odpřen (srovn. nář. Boh. A 7762/29), aniž se musil nss zabývatí otázkou, zdali st-l takový nárok měl na základě ještě dalších norem, podle nichž by mu též takový nárok mohl příslušet (vl. nař. č. 666/20, zák. č. 195/20).

Slušelo tudíž nař. rozhodnutí v celém jeho obsahu zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 10.403.

Policejní právo trestní: Může skutková podstata přestupku čl. 3 odst. 2 zák. č. 125/27 Sb. býti založena tím, že vozka v obci práská bičem?

(Nález ze dne 10. března 1933 č. 8925/31.)

V ě c: Josef S. v D. proti zemskému úřadu v Praze o policejní přestupek.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t .

D ů v o d y: Nálezem okresního úřadu v J. z 30. listopadu 1929 byl st-l uznán vinným přestupkem čl. 3 odst. 2 zák. č. 125/27 a odsouzen podle odst. 1 cit. čl. k pokutě 200 Kč, v případě nedobytnosti ku 12 hod. vězení, poněvadž dne 11. listopadu 1929 ve středu obce D., tedy na veřejném místě, nepřiměřeným a úmyslným práskáním bičem rušil veřejný klid a veřejnou slušnost a takto nepřístojně jednal a se choval na veřejném místě i po napomenutí četnickou stráží.

Zemský úřad v Praze zamítl nař. výnosem odvolání st-lovo, poněvadž skutková podstata přestupku jest prokázána seznáním a svědeckou výpovědí četnické stráže, podle níž st-l práskal bičem v míře daleko silnější a zřejmě ne k tomu účelu, aby koně byli pobídnuti, nýbrž pouze proto, že práskal z libovůle, a aby — jak prohlásil četnické stráží — dokázal, že mu »práskání bičem nikdo nezakázal a nezakáže«, čímž porušil na místě veřejném veřejný klid a slušnost. Námitka, že projednáváná trestní věc podléhá příslušnosti obecních úřadů jakožto přestupek silniční policie, jest nesprávná, neboť trest byl uložen pro přestupek rušení veřejného klidu a veřejné slušnosti na místě veřejném, kterýžto přestupek podléhá podle ustanovení čl. 3 odst. 2 zák. č. 125/27 trestní pravomoci úřadů politických. Rovněž okolnost, že st-l byl sprostěn soukromé žaloby proti němu podané pro urážku na cti, kterou shledával soukromý žalobce ve st-lově práskání bičem, jest irrelevantní, neboť soudem nebyla a ani nemohla býti řešena otázka, zda jednání st-lovo příčí se veřejnému klidu a slušnosti na veřejném místě podle ustanovení čl. 3 odst. 2 cit. zák.

Stížnost shledává nezákonnost rozhodnutí v tom, že v obci D. nebyl vydán všeobecný zákaz práskání bičem, a že četnická stráž překročila meze svého úředního oprávnění tím, když vůči st-li vyslovila speciální zákaz práskání bičem.

Stížnost dovozuje, že všichni vozkové práskáním biče pohánějí své potahy, že práskání to žádnou normou není zakázáno, a že tedy st-l mohl a směl bičem práskati, aniž se tím dopustil za vinu mu kladeného